

HYÖDYLLYSIÄ TIETOJA OMAISILLE
AVUKSI ASIOIDEN JÄRJESTÄMISEEN

www.hautajaiset.fi

ensiohjeita vainajan omaisille

<https://www.kela.fi/muistin-tueksi>

muistin tueksi, asioiden järjestämiseen, kun omainen kuolee

www.sosiaaliturvaopas.fi

taloudellisen avun hakemiseen

www.palliativinentalo.fi

tietoa saattohoidosta ja kuolemaan liittyvistä asioista

seurakunnan palveleva puhelin

0400 221 180, avoinna joka päivä 18-24

www.evl.fi

Mielenterveysseuran kriisipuhelin

09 2525 0111, avoinna 24h

www.mieli.fi

SAATTOHOITO-OPAS OMAISILLE

Niin kuin aalto uittaa
aallon yli valtameren,
niin selviydymme mekin,
toinen toistamme tukien

SAATTOHOITO

Saattohoidon tarkoituksena on tukea ja hoitaa yksilöllisesti kuolevaa ihmistä ja hänen läheisiään parhaalla mahdollisella tavalla inhimillisiä arvoja kunnioittaen. Saattohoidossa kuolevalla ihmisellä ja hänen läheisillään on mahdollisuus valmistautua lähestyvään kuolemaan. Saattohoidon tavoitteena on kuolevan niin fyysisten kuin henkisten kipujen ja oireiden lievittäminen sekä arvokkaan kuoleman mahdollistaminen sekä läheisten tukeminen.

Hyvä saattohoito sisältää kuolevan ihmisen asianmukaisen hoidon, läheisten tuen sekä mahdollisuuden käydä läpi kuolemaan liittyviä asioita. On tärkeää, että lähestyvistä kuolemasta on mahdollista puhua riittävän varhaisessa vaiheessa avoimesti, turvallisessa ympäristössä. Hyvä saattohoito antaa tilaa luopumisen ja surun käsittelemiselle.

Saattohoito eroaa muusta hyvästä hoidosta siinä, ettei odoteta mitä tuleman pitää vaan tietoisesti varaudutaan todennäköisiin tapahtumiin. Samalla kuolevan ja omaisen kanssa käydään läpi niitä vaikeuksia tai mahdollisuuksia mitä juuri tähän hetkeen sisältyy. Hyvään saattohoitoon kuuluu, että apua saa riittävän nopeasti ja kuolevan olo on turvallinen vaikka elämän loppuminen pelottaisi ja ahdistaisikin.

Saattohoitopäätös on tärkeä lääkärin tekemä hoitolinjaus, josta on keskusteltava kuolevan kanssa tai mikäli hän ei itse pysty keskustelemaan, niin läheisten kanssa. Keskustelun pohjalta laaditaan ajantasainen hoitosuunnitelma sekä ennakoiva saattohoitosuunnitelma, jotka on laadittu yhdessä lääkärin, kuolevan, hoitohenkilökunnan ja omaisten kanssa. Tähän suunnitelmaan kuuluu myös hoiva- ja hoitotahdon noudattaminen.

Saattohoidon aikana omaiset voivat olla kuolevan kanssa mihin aikaan tahansa, myös yöpyä. Omaisille ilmoitetaan kuolevan voinnista ja kuoleman lähestymisestä, jotta he voivat halutessaan olla läsnä kuoleman hetkellä.

Haluamme auttaa omaisia kohtaamaan läheisensä kuoleman ja tukemaan heitä. Kutsumme toivottaessa papin kuolevan luokse.

On tärkeää keskustella hoitavan henkilökunnan kanssa kaikista kuolevan vointiin ja hoitoon liittyvistä kysymyksistä tai toiveista. Kuolema on usein kuolevaa saattavalle läheiselle tunteita herättävä kokemus. On täysin luonnollista, että se voi herättää pelon ja avuttomuuden tunteita. Kuolema on henkilökohtaisena kokemuksena ainutkertainen, ainutlaatuinen ja siten asiana aina uusi ja vieras.

Kuolema on luonnollinen tapahtuma, joka kuuluu jokaiseen elämään. Yleensä kuoleman hetki on rauhallinen. Läheisen saattaminen kuolemaan voi olla kokemuksena arvokas ja jättää kauniin muiston läheisestä. Kuoleman jälkeen läheiset voivat osallistua vainajan pukemiseen hoitajien tukemana ja hyvästellä vainajan. Vainaja siirretään terveyskeskuksen kylmiöön kuoleman toteamista varten. Hoitava lääkäri kirjoittaa kuolintodistuksen.

Myös kuoleman jälkeen on tärkeää keskustella hoitavan yksikön henkilöstön kanssa, jos hoitoon tai kuolemaan liittyen on jäänyt mieltä painavia kokemuksia tai epäselviä asioita. Haluamme antaa läheisille tukemme ja olla läsnä.

